

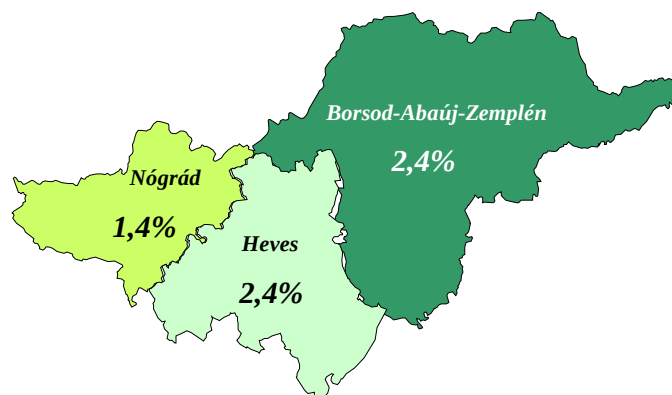


Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ

NEGYEDÉVES MUNKAERŐ-GAZDÁLKODÁSI FELMÉRÉS

Észak-Magyarország
2010. április - június

Létszámnövelési várakozások az észak-magyarországi régió megyéiben
az elkövetkező 3 hónapban



**TÁJÉKOZTATÓ AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ 2010. ÉV II. NEGYEDÉVI
VÁRHATÓ MUNKAERŐ-PIACI FOLYAMATAIRÓL
(A NEGYEDÉVES MUNKAERŐ-GAZDÁLKODÁSI FELMÉRÉS ALAPJÁN)**

BEVEZETÉS

2010 áprilisában huszadik alkalommal kerestük meg postai úton régióink jelentősebb foglalkoztatóit, és kértünk információkat a megelőző három hónap foglalkoztatási változásairól, valamint az elkövetkező három, illetve tizenkét hónap munkaerő-gazdálkodási terveiről. A korábbi felmérésekhez hasonlóan ezúttal is azzal a céllal, hogy szélesebb körű és naprakész információkhoz jussunk a munkaerőpiac folyamatairól.

A GAZDASÁG ÉS A FOGLALKOZTATOTTSÁG JELLEMZŐI

A KSH munkaerő-felmérése szerint a 2010 I. negyedévében **országosan** a 15-74 éves népességből **a gazdaságilag aktívak száma 4.217,1 ezer főt** tett ki, mely az egy évvel korábbinál 50,2 ezer fővel több, az aktivitási arány pedig 54,9%, amely 0,8%-ponttal emelkedett az egy évvel ezelőttihez képest. A gazdaságilag aktív népességen belül **a foglalkoztatottak száma 3.719,3 ezer fő** volt, 44,8 ezer fővel, 1,2%-kal csökkent az elmúlt év azonos időszakához képest, amíg **a munkanélküliek száma 95 ezer fővel, 497,8 ezer főre** emelkedett, így arányuk 11,8% lett, 2,1 százalékponttal magasabb az előző évinél. A **gazdaságilag inaktív 15-74 éves népesség száma 3.470,4 ezer fő** volt, 59,4 ezer fővel mérséklődött 2009 első negyedévéhez képest.

Az **észak-magyarországi régióban** 2010 első negyedévében **a gazdaságilag aktív 15-74 éves népesség száma** az egy évvel korábbihoz képest stagnált, **465,9 ezer fő** (aránya 50,7%), az inaktívaké pedig 9,2 ezer fővel 452,3 ezer főre mérséklődött. A gazdaságilag aktív népességen belül **a foglalkoztatottak száma** a negyedévben átlagosan **387,1 ezer fő** volt, 6 ezer fővel, 1,5%-kal alacsonyabb, mint a megelőző év azonos időszakában, arányuk 42,2%. **A munkanélküliek száma** ugyanebben az időszakban **78,8 ezer főt** tett ki, **aránya** pedig **16,9%-nak** felelt meg.

Gazdasági aktivitás - 2010. I. negyedév		
Megnevezés	észak-magyarországi régióban	országosan
Foglalkoztatottak, 1000 fő	387,1	3 719,3
Munkanélküliek, 1000 fő	78,8	497,8
Gazdaságilag aktívak, 1000 fő	465,9	4 217,1
Gazdaságilag inaktívak, 1000 fő	452,3	3 470,4
Aktivitási arány, %	50,7	54,9
Foglalkoztatási arány, %	42,2	48,4
Munkanélküliségi ráta, %	16,9	11,8

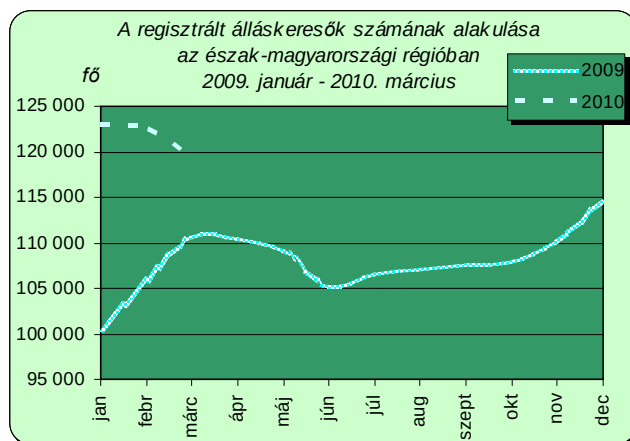
A KSH 15-74 éves népesség körében végzett munkaerő-felmérése alapján

MUNKAERŐ-PIACI JELLEMZŐK 2010 I. NEGYEDÉVÉBEN

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint **országosan a nyilvántartott álláskeresők száma 2010. március végén 644,2 ezer fő volt**, ami 2,2%-os mérséklődést mutat az előző hónaphoz képest, az egy évvel korábbi adatokhoz viszonyítva azonban 14,2%-os létszámnövekedést tapasztalhatunk. Az első negyedév végén az országban közel minden ötödik munkanélküli **az észak-magyarországi régióban** volt nyilvántartva, számuk **119,4 ezer fő**, mely 2,4%-kal kevesebb az előző havinál, és 8,0%-kal magasabb az egy évvel korábbinál.

A pályakezdő álláskeresők száma országosan 53,2 ezer fő volt 2010 márciusának végén. A regisztrált pályakezdők létszáma az előző év azonos időszakához viszonyítva 15%-kal bővült. Észak-Magyarországon bár az országoshoz hasonló irányú trendet figyelhattunk meg, a változások mértéke kedvezőbb. Régióinkban 2,8%-kal csökkent rövid távon a pályakezdők száma, az előző évhez viszonyítva 6,0%-kal több, összesen **11.445 fő pályakezdő volt nyilvántartásunkban.**

Az első negyedév végén Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 73,7 ezer, Hevesben 24,4 ezer, Nógrádban pedig 21,3 ezer főt tartottak nyilván álláskeresőként munkaügyi kirendeltségeink. Havi szinten mindhárom megyében mérséklődött a munkát keresők száma, Borsodban 2,0%-kal, Hevesben 2,8%-kal, Nógrádban pedig 3,1%-kal, az éves növekedés Hevesben volt a legnagyobb mértékű (14,4%), Nógrád megyében (7,2%) és Borsodban (6,3%) annál mérsékeltebb ütemű. Régióinkban az országos átlaggal közel azonos mértékben csökkent március hónapban a regisztráltak száma; egy éves viszonylatban azonban a régiós növekedés 6,2%-ponttal az országos átlag alatt maradt. **2010 harmadik hónapjában a munkanélküliségi arány** – a regisztrált álláskeresők létszáma a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva – **23,6% volt az észak-magyarországi régióban**, ez továbbra is számottevően meghaladja az országos 14,7%-ot, valamint a hét régió között ezúttal is a legmagasabb.



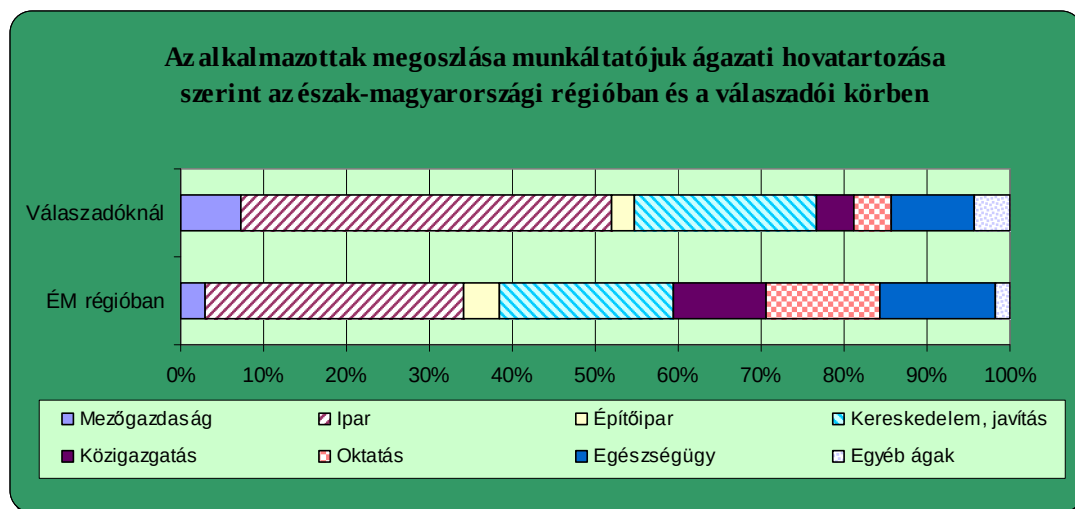
A FELMÉRÉS TAPASZTALATAI

2010 áprilisában a régió 1.161 munkáltatóját kerestük meg, hogy tájékoztatást kérjünk az elmúlt negyedévi munkaerő-gazdálkodási adataikról, valamint az elkövetkező időszakra (április – június, illetve 2011. március) vonatkozó terveikről. A postai úton, valamint esetenként e-mailben kiküldött kérdőívünkre **970 cég, a megkeresett munkáltatók 83,5%-a válaszolt régióinkban.**

A válaszadó munkáltatók megoszlása vállalati méret és nemzetgazdasági ágak szerint

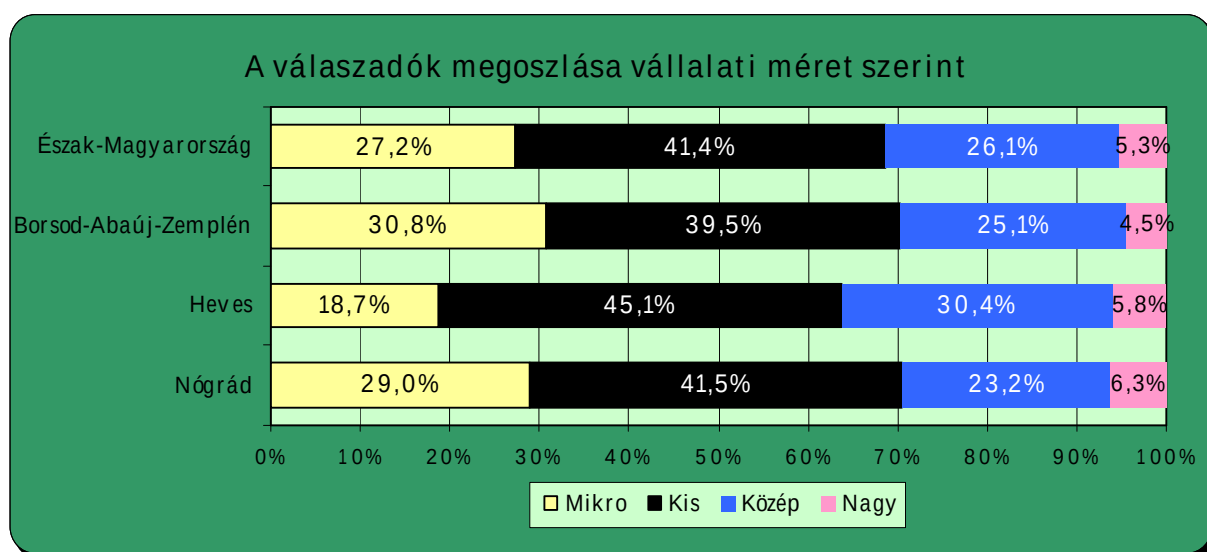
Gazdasági ág	Észak-Magyarország									
	Mikro		Kis		Közép		Nagy		Összesen	
	1-9 fő		10-49 fő		50-249 fő		249 fő felett			
	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)	(db)	(%)
mezőgazdaság	28	10,6	41	10,2	19	7,5	4	7,8	92	9,5
ipar	60	22,7	151	37,6	118	46,6	22	43,1	351	36,2
építőipar	26	9,8	40	10,0	7	2,8	0	0,0	73	7,5
kereskedelem, javítás	78	29,5	73	18,2	19	7,5	4	7,8	174	17,9
vendéglátás	21	8,0	18	4,5	6	2,4	0	0,0	45	4,6
szállítás, posta, távközlés	9	3,4	9	2,2	7	2,8	5	9,8	30	3,1
p.ü.közvetítés, gazdasági szolgáltatás	30	11,4	26	6,5	11	4,3	1	2,0	68	7,0
közigazgatás	4	1,5	16	4,0	21	8,3	2	3,9	43	4,4
oktatás	2	0,8	6	1,5	13	5,1	2	3,9	23	2,4
egészségügyi, szociális ellátás	1	0,4	6	1,5	22	8,7	8	15,7	37	3,8
egyéb közösségi szolgáltatás	5	1,9	16	4,0	10	4,0	3	5,9	34	3,5
Összesen (db)	264	100,0	402	100,0	253	100,0	51	100,0	970	100,0
Összesen (%)		27,2		41,4		26,1		5,3		100,0

A válaszadó munkáltatóknál alkalmazottak aktuális, 2010. március 31-re vonatkozó létszáma 67.700 fő volt. Ez a szám – a KSH adatai alapján – 2010. év I. negyedévében a régióban alkalmazásban állók létszámának¹ 34,2%-át teszi ki, így módon a mintavételi arány kellően informatívnak tekinthető.



¹ 4 főnél többet foglalkoztató régiós székhelyű, vállalkozásoknál, költségvetési és társadalombiztosítási szerveknél, valamint a kijelölt non-profit szervezeteknél - KSH, Tájékoztatási adatbázis

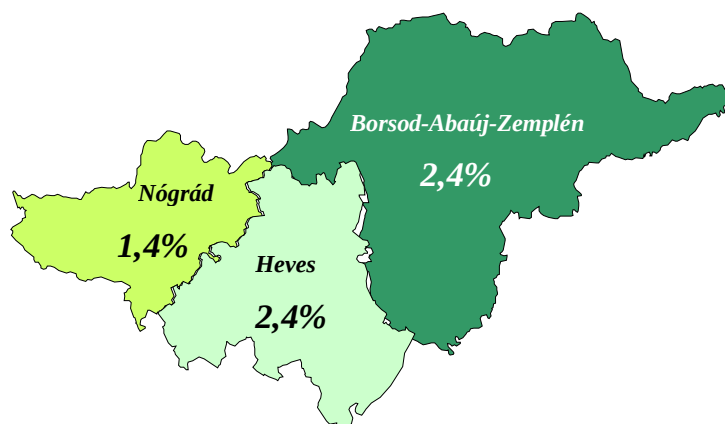
A megkeresett munkáltatók köre minden negyedév során kismértékben változik, mintánkban az ipari, a mezőgazdasági és az egyéb gazdasági ágakba tartozó munkáltatók felül, míg az építőipari, a közigazgatási, oktatási és egészségügyi tevékenységet folytató ágakhoz tartozók ismét alul reprezentáltak szerepeltek. A kereskedelmi, javítási ágba tartozó cégek aránya nem mutatott jelentős eltérést a KSH adataihoz képest. Az eltérések egyrészt tervezettek voltak – például az ipar esetében, ahol igyekeztünk a régió foglalkoztatása szempontjából meghatározó, nagy létszámú munkáltatókat bevonni a vizsgálatba, – másrészt viszont a kényszerűség okán keletkeztek, mivel egyes területeken (más együttműködésre hajlandó partnerek hiányában) a mintába túlsúlyos kerültek be mezőgazdasági munkáltatók.



Ahogy az az előző diagramon is jól láthatjuk, a vizsgálatba túlnyomórészt – 41,4% arányban – a kisvállalkozói körbe tartozó munkáltatók kerültek be. A megkeresett cégek 27,2%-a a mikro-, és 26,1%-a a középvállalkozások közül került ki. A 250 fő feletti létszámú nagyvállalatok 5,3%-os arányt képviselnek a mintában.

A megkeresett vállalkozások megyénkénti megoszlása – statisztikai állományi létszám szempontjából – is mutat némi különbséget. Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megyében a mikro- és kisvállalkozások együttes aránya 70% körüli, míg ez az arány a hevesi mintában a 65%-ot sem éri el, itt válaszolt viszont arányaiban a legtöbb 50 főnél többet foglalkoztató munkaadó. A 250 főnél többet foglalkoztató nagyvállalatok Nógrád megyében szerepelnek a legnagyobb részaránnyal a felmérésben. Elmondható továbbá, hogy a válaszadók több mint fele borsodi illetőségű.

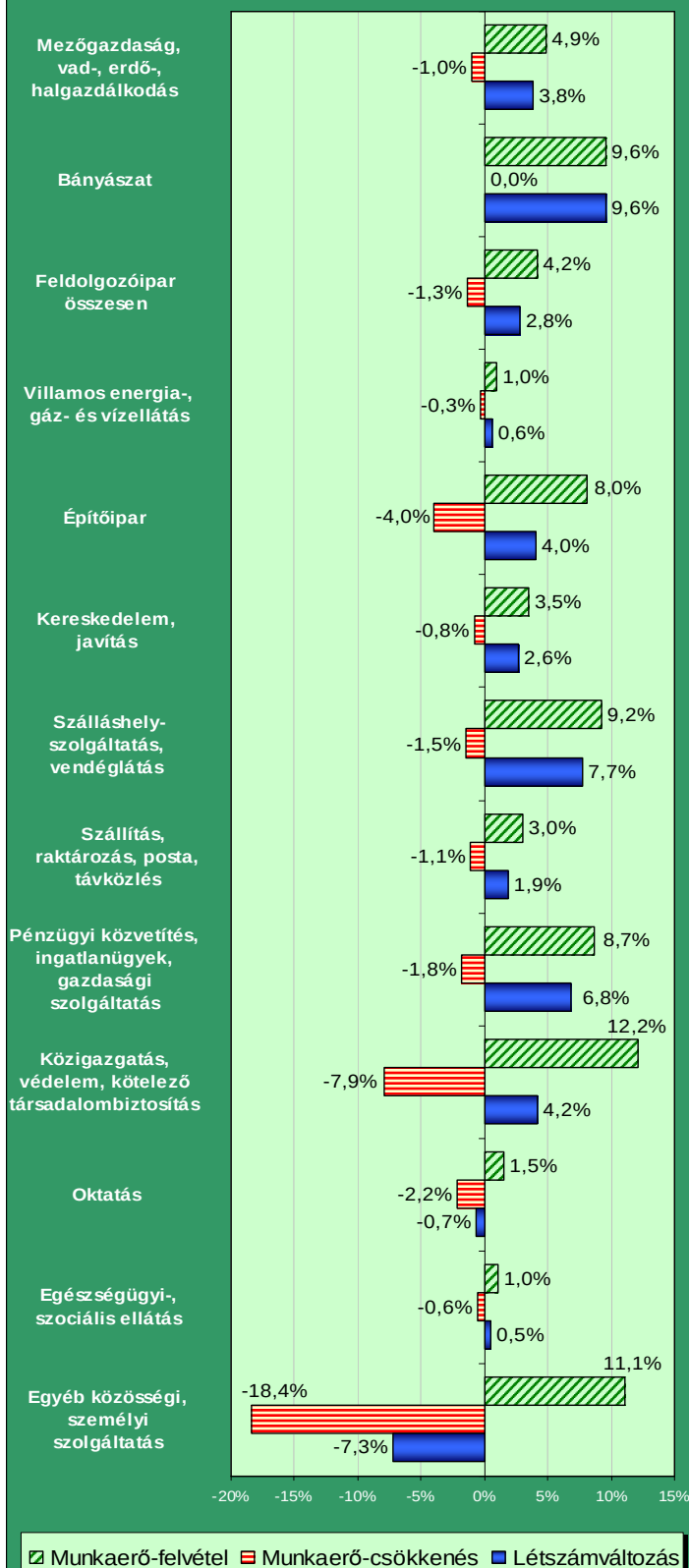
A MUNKAERŐ-KERESLET VÁRHATÓ ALAKULÁSA 2010. II. NEGYEDÉVBEN



Januárban a felmérésben résztvevő szervezetektől beérkezett válaszok összesítése alapján megállapítható, hogy **a régióban ez év második negyedévében a foglalkoztatás terén 2,2%-os bővülésre lehet számítani**, országosan 2,6%-os emelkedés várható. A tervezett változások létszámkihatása a válaszadók körében összességében 1.468 fős növekedést jelent az időszak végére, azaz a felvételi, illetve elbocsátási szándékok összevetése alapján a foglalkoztatottak számának enyhe emelkedése prognosztizálható. Ez az egyenleg a válaszadó munkáltatóknál 3.019 fő várható alkalmazása és 1.551 fő elbocsátása révén fog kialakulni. A 2010. március 31-i létszámmra, mint bázisra vetítve 4,5%-os felvétel és 2,3%-os elbocsátás mellett, a létszámváltozások a dolgozók 6,8%-át, mintegy 4.570 főt fognak ily módon érinteni. Mindössze **két kirendeltség területéről jeleztek a munkáltatók negatív egyenleget** a be- és kilépők számát tekintve, ezek Ózd (100 fő, 1,6%) és Salgótarján (15 fő, 0,3%). **Huszonöt kirendeltség területén viszont kisebb-nagyobb emelkedést várhatunk**, ezek közül a legjelentősebb: Sárospatak (183 fő), Gyöngyös (178 fő), Eger (152 fő), Mezőkövesd (122 fő), Miskolc (106 fő), Balassagyarmat (98 fő) és Kazincbarcika (81 fő).

Vállalati méret szerint mindegyik csoport növekedést vár. A foglalkoztatott létszámhoz viszonyítva a legnagyobb arányú bővülésre a mikrovállalkozások körében számítanak válaszadóink, ahol több mint negyedével emelkedik a létszám az elkövetkező három hónap során. Abszolút számokban a legnagyobb belépés a közép- (594 fő) és a kisvállalkozások (417 fő) esetén prognosztizálható, a nagyvállalatok várakozásai visszafogottabbak, fél százalékos alatti emelkedést remélnek, mely 124 fő belépését jelenti.

**Munkaerő-felvétel és leépítés az elkövetkező
3 hónap során, ágazatok szerint
2010. április - június**



Változatos képet mutatnak a létszámváltozási előrejelzések nemzetgazdasági ágak és ágazatok szerint. A legnagyobb létszámot foglalkoztató ágak közül a feldolgozóiparban összességében 739 fő belépésére számítanak az érintett munkáltatók - ez a jelenleg foglalkoztatott létszám 2,8%-a. E területen belül a leginkább bővülést prognosztizáló szektorok az alábbiak: fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása (3,3%), élelmiszer, ital, dohány gyártása (3,2%), villamosgép, műszer gyártása (2,5%). További nagy létszámú területek közül bővülést várunk a mezőgazdaság, vad-, erdő-, és halgazdálkodás (187 fő), a kereskedelem, javítás (150 fő), az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás (146 fő), a közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás (130 fő), és a szállítás, raktározás, posta, távközlés (114 fő) területén. A szezonális hatások miatt emelkedést jelzett előre a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás (7,7%), valamint az építőipar (4,0%).

A legjelentősebb létszámcsökkenés az egyéb közösségi, személyi szolgáltatás (7,3%, 216 fő) területén várható, ahol - a közigazgatáshoz hasonlóan a közfoglalkoztatás miatt - rendkívül nagy fluktuáció várható, ez a foglalkoztatott létszám közel 3 tizedét érinti (11,1% belépő és 18,4% kilépő). Ennél lényegesen visszafogottabb mérséklődés várható az oktatás (0,7%, 20 fő) és a papírgyártás (1,9%, 14 fő) esetében.

Foglalkoztatási főcsoport	2010. II. negyedév folyamán		
	Belépő fő	Kilépő fő	Egyenleg
ipari és építőipari foglalkozások	712	-201	511
gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	537	-205	332
szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	1192	-884	308
szolgáltatási jellegű foglalkozások	195	-60	135
mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	93	-23	70
egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	112	-54	58
irodai és ügyviteli (ügyfélforgalmi) jellegű foglalkozások	54	-17	37
egyetemi, főisk. képz. önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	92	-72	20
törvényhozók, igazgatási, érdekképviselési vezetői	32	-35	-3
Összesen	3019	-1551	1468

A táblázatból jól látható, hogy leginkább az ipari és építőipari foglalkozások, a gépkezelők, összeszerelők, járművezetők és a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások esetén nő jelentősen a létszám, ez utóbbihoz kapcsolódik a legnagyobb fluktuáció is, ez a terület szorosan kapcsolódik a közfoglalkoztatáshoz. Számottevő mérséklődést sehol sem jeleztek a megkérdezettek.

Az év második negyedévében az alábbi foglalkozásokban várható számottevő létszámmozgás

(részletesen lásd a 2. számú mellékletben):

A leginkább pozitív mérleggel záruló

- * egyszerű szolgáltatás jellegű foglalkozások: 299 fő (érintett: 2.063 fő)
- * vas és fémipari foglalkozások: 232 fő (érintett: 458 fő)
- * feldolgozóipari gépek kezelői: 190 fő (érintett: 400 fő)
- * mobil gépek kezelői 133 fő (érintett: 313 fő)
- * könnyűipari foglalkozások: 122 fő (érintett: 188 fő)
- * kereskedelmi, vendéglátóipari foglalkozások :109 fő (érintett: 181 fő)

A leginkább negatív mérleggel záruló

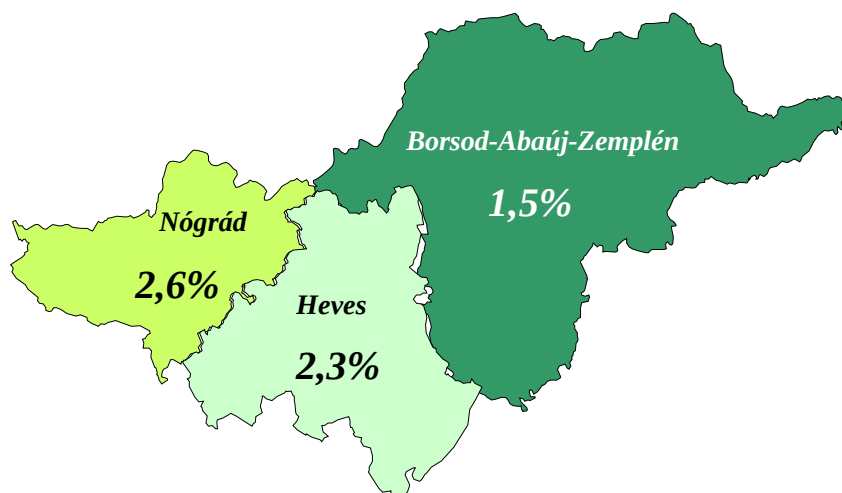
- * szakképzett pedagógusok: -33fő (érintett: 67 fő)

A szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások körében az „Út a munkához” program, a közfoglalkoztatás, illetve az egyéb közösségi célú programok szezonális hatása érzékelhető, ahol a települési önkormányzatoknál, illetve szervezeteiknél zajló feladatok ellátása a nyár közeledtével egyre több munkaerőt igényel, így folytatódik a munkavállalók beáramlása.

A MUNKAERŐ-KERESLET VÁRHATÓ ALAKULÁSA 2011. I. NEGYEDÉV VÉGÉN

A kérdőívünket kitöltő munkáltatók 2010. áprilisi válaszai alapján megállapítható, hogy **régióinkban** 2010. április-június között várható 2,2%-os bővüléshez hasonló mértékű **emelkedést** (2,0%) **terveznek a megkérdezettek egy éves időtávra is**, országosan ennél mérsékeltebb, 1,4%-os növekedésre számítanak 2011 első negyedének végére. **A jelzett változás létszámkihatása a válaszadók körében összességében 1.354 fős bővülést jelent** a felvételi és elbocsátási szándékok összevetése alapján. A változás 2,6%-os növekedést takar Nógrádban, 2,3%-osat Hevesben és 1,5%-osat Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

*Létszámnövelési várakozások az észak-magyarországi régió megyéiben
az elkövetkező 12 hónapban*



A kirendeltségi körzetek többségében – 23 esetben – éves kitekintésben is kisebb-nagyobb mértékű növekedésre számíthatunk. A legnagyobb létszámbővülést gyöngyösi (291 fő), a miskolci (167 fő), az egri (159 fő), a balassagyarmati (133 fő), a mezőkövesdi (118 fő), a rétsági (99 fő) és a sárospataki (81 fő) térségben gazdálkodó szervezetek prognosztizálták. Számottevőbb arányú és mértékű csökkenés csupán három kistérség területén várható; ezek Ózd (131 fő), Heves (42 fő) és Kazincbarcika (41 fő).

Egy éves távlatban vállalati méret szerint ismét minden csoport növekedést jelzett előre. A felmérésben részt vett munkaadói kör tekintetében a legnagyobb létszámú bővítésre – 450 főt érintően – a közepes méretű vállalatok esetében számíthatunk az előrejelzések alapján. A

foglalkoztatottak létszámához viszonyítva a legnagyobb arányú emelkedést ismét a 10 fő alatti létszámot foglalkoztató mikrovállalkozások jelezték, ahol 27,8 százalékkal bővül a létszám, ez összesen 369 főt jelent. A felmérésben résztvevő 402 kisvállalkozásnál együttvéve 301 fős létszámemelkedés várható, míg a nagyvállalatoknál ennél is mérsékeltebb, 234 fős belépést valószínűsítenek a megkérdezettek.

A 2011. I. negyedév végéig várható 50 fő fölötti létszámváltozások

Nemzetgazdasági ág	várható változás 2011. I. negyedév végéig	
	(fő)	(%)
fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	294	5,6
villamosgép, műszer gyártása	228	4,3
szállítás, raktározás, posta, távközlés	152	2,5
kereskedelem, javítás	149	2,6
mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	141	2,9
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	116	10,8
máshova nem sorolt feldolgozóipar	108	6,9
textília, textiláru gyártása	95	9,1
ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás	78	4,7
építőipar	77	4,2
bőr, bőrtermékek, lábbeli gyártása	59	17,9
járműgyártás	58	6,5
gumi, műanyag termékek gyártása	55	3,1
közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	-185	-6,0
egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	-361	-12,2

A fenti táblázatban közölt adatok szerint nagyobb mértékű felvételt több feldolgozóipari ágazat jelzett (fémalapanyag, fémfeldolgozási termékek, villamosgép, műszer, textília, textiláru, bőrtermékek, illetve gumi és műanyag termékek gyártása), valamint a szállítással, raktározással, kereskedelemmel, mezőgazdasággal és vendéglátással foglalkozó vállalatok várnak.

Visszaesést 2011 első negyedévének végére a közigazgatásban és az egyéb közösségi, személyi szolgáltatás területén tevékenykedő munkáltatók jelezték, ami jórészt a közfoglalkoztatás területén létszámfelhasználást jelzi.

AZ ATÍPIKUS FOGLALKOZTATÁSI FORMÁKKAL ÉRINTETT LÉTSZÁM

Kérdőívünk – a fent említett három állandó kérdéseken túl, melyek a létszámmozgásokat vizsgálják – tartalmaz egy negyedévente változó kérdést is, amelyben a munkáltatók véleményét kérjük ki egy-egy aktuálisan nagyobb figyelemmel kísért munkaerő-piaci

témakörben. Ebben a periódusban minden évben ismétlődően arra keressük a választ, hogy az általunk megkeresett munkáltatók mennyi munkavállaló esetében alkalmaznak atipikus foglalkoztatási formákat.

***Az atipikus foglalkoztatási formákban foglalkoztatott létszám
régióink válaszadó munkáltatóinál***

Atipikus foglalkoztatási formák	Érintett létszám (fő)					Arányuk a foglalkoztatott létszámhoz viszonyítva (%)				
	2006. I. n. év	2007. I. n. év	2008. I. n. év	2009. I. n. év	2010. I. n. év	2006. I. n. év	2007. I. n. év	2008. I. n. év	2009. I. n. év	2010. I. n. év
Határozott idejű munkaszerződés	6 151	5 880	6 725	5 214	4 981	7,4	7,9	7,9	7,2	7,4
Részmunkaidős foglalkoztatás	3 262	3 363	3 518	4 490	2 408	3,9	4,5	4,1	6,2	3,6
Megbízási szerződés	491	413	481	358	918	0,6	0,6	0,6	0,5	1,4
Munkaerő-kölcsönzés	1 482	675	1409	654	823	1,8	0,9	1,6	0,9	1,2
Alkalmi / szezonális foglalkoztatás *	419	1 003	1 365	1 227	479	0,5	1,4	1,6	1,7	0,7
Bedolgozói munkaviszony	177	146	94	140	127	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
Önfoglalkoztatás	82	965	415	73	76	0,1	1,3	0,5	0,1	0,1
Távmunka	10	4	16	8	9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GYES, GYED-ről 8 órában visszatérő **	116	172	212	243	-	0,1	0,2	0,2	0,3	-
EKHO **	7	69	6	22	-	0,0	0,1	0,0	0,0	-
Atipikus foglalkoztatási formákban foglalkoztatott létszám (fő összesen)	12 197	12 690	14 241	12 429	9 821	14,6	17,1	16,7	17,2	14,5
A válaszadóknál foglalkoztatott létszám	83 393	74 014	85 458	72 229	67 700	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* korábban AM könyvvel foglalkoztatott

** 2010-től ezek a kérdések nem szerepelnek a felmérésben

A fenti adatokkal kapcsolatban fontos megjegyezni azt, hogy a válaszolók köre évről-évre kicserélődik, de az egyes atipikus foglalkoztatási formák elterjedtségével kapcsolatban jól érzékelhető jelzéseket tartalmaznak. A fenti táblázatból jó látható, hogy a felsorolt tíz foglalkoztatási forma közül a határozott idejű munkavégzés, valamint a részmunkaidőben történő foglalkoztatás a legelterjedtebb a válaszadói körben (bár ez utóbbi egy év alatt 2,6%-pontot esett). Ezt követik megbízási szerződéssel és a munkaerő-kölcsönzés keretében foglalkoztatottak, mindkét esetben növekedést tapasztalunk. A kölcsönzött munkaerő foglalkoztatása, valamint az alkalmi foglalkoztatás volumene tekinthető még jelentősnek a válaszadók körében, bár a válaszadók cserélődése, illetve egyéb okok miatt felhasználásuk jelentős hullámozást mutat. A fennmaradó három foglalkoztatási forma érintett létszáma nagyságrendekkel alacsonyabb, illetve két korábban vizsgált alkalmazási módot ebben a negyedévben már nem kérdeztünk.

MÓDSZERTAN

1. A negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés

A PHARE TWINING (2004. február-2005. november) svéd-dán modernizációs folyamat során kialakításra került negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés 2005. III. negyedévével kezdődően az Állami Foglalkoztatási Szolgáltatása (ÁFSZ) teljes szervezetére nézve felhasználásra került. Az országban 169, régiós szinten 27 kirendeltség vesz részt rendszeresen a munkában.

2. KSH lakossági munkaerő-felmérés

A Központi Statisztikai Hivatal a lakosság gazdasági aktivitásának – foglalkoztatottságának és munkanélküliségének – vizsgálatára 1992-ben vezette be a nemzetközi összehasonlításra alkalmas új adatgyűjtését.

A munkaerő-felmérés, ami a magánháztartásokra kiterjedő reprezentatív felvétel, a 15-74 éves személyek gazdasági aktivitásáról nyújt információt.

Foglalkoztatottnak tekintendő mindenki, aki a vizsgált időszakban – az un. vonatkozási héten – legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.

Munkanélkülinek tekintendő az a személy, aki egyidejűleg

- az adott héten nem dolgozott (s nincs olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt);
- aktívan keresett munkát a kikérdezést megelőző négy hét folyamán;
- rendelkezésre áll, azaz két héten belül munkába tudna állni, ha találna megfelelő állást.

Gazdaságilag aktívak azok, akik megjelennek a munkaerőpiacon, azaz a foglalkoztatottak és a munkanélküliek.

Gazdaságilag nem aktívak azok, akik a vonatkozási héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres, jövedelmet biztosító munkájuk és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni. Ide tartoznak – többek között – a passzív munkanélküliek, akik szeretnének ugyan munkát, de kedvezőtlennek ítélve elhelyezkedési esélyeiket, meg sem kísérlik az álláskeresést; a gyermekgondozási ellátás bármelyik formáját igénybevevők; az a nyugdíjas, járadékos, aki nem folytat keresőtevékenységet; a tőkejövedelmükből élők;

a 15 éven aluliak; a 15 éven felüli tanulók; a háztartásbeliek; a közületi eltartottak; a szociális gondozottak.

A munkanélküliség, illetve a gazdasági aktivitás mértékének jellemzésére a következő fontosabb mutatószámok szolgálnak:

- a **foglalkoztatási arány**, amely a foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya;
- a **munkanélküliségi ráta**, amely a munkanélkülieknek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népességen belüli aránya;
- az **aktivitási arány**, amely a gazdaságilag aktívak aránya a megfelelő korcsoportba tartozó népességen belül.

3. Állami Foglalkoztatási Szolgálat

Nyilvántartott álláskereső: aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik; oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat; öregségi nyugdíjra nem jogosult; az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat; maga is aktívan keres munkahelyet; elhelyezkedése érdekében a munkaügyi központ kirendeltségével álláskeresői megállapodást köt; a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadja; akit a munkaügyi központ kirendeltsége álláskeresőként nyilvántart.

Regisztrált álláskereső (2005. november 1. előtt munkanélküli): az állami munkaközvetítő irodában nyilvántartásba vett személy, aki munka-viszonnyal nem rendelkezik, nem nyugdíjas, nem tanuló, foglalkoztatást elősegítő támogatásban nem részesül, munkát vagy önálló foglalkoztatást keres és ennek érdekében munkavégzésre rendelkezés áll.

Összesített kimutatás a várható létszámalakulás tendenciáiról az észak-magyarországi régióban, a 2010 áprilisában adott munkáltatói előrejelzések alapján

Megnevezés	válaszadók száma (db)	jelenlegi létszám (fő)	+3 hó múlva várható létszám (fő)	változás +3 hónap múlva (%)	+12 hó múlva várható létszám (fő)	változás +12 hónap múlva (%)
Miskolci Kirendeltség és Szolgáltató Központ	49	6 360	6 466	1,7	6 527	2,6
Encsi Kirendeltség	30	1 152	1 180	2,4	1 169	1,5
Kazincbarcikai Kirendeltség	51	3 847	3 928	2,1	3 806	-1,1
Tiszaújvárosi Kirendeltség	39	2 555	2 622	2,6	2 604	1,9
Mezőkövesdi Kirendeltség	30	2 112	2 234	5,8	2 230	5,6
Ózdi Kirendeltség	69	6 205	6 105	-1,6	6 074	-2,1
Sárospataki Kirendeltség	45	2 131	2 314	8,6	2 212	3,8
Sátoraljaújhelyi Kirendeltség	34	2 226	2 279	2,4	2 261	1,6
Szerencsi Kirendeltség	48	1 781	1 817	2,0	1 836	3,1
Edelényi Kirendeltség	36	1 602	1 643	2,6	1 585	-1,1
Szikszói Kirendeltség	20	879	908	3,3	898	2,2
Tokaji Kirendeltség	20	270	302	11,9	300	11,1
Putnoki Kirendeltség	10	409	438	7,1	448	9,5
Gönci Kirendeltség	9	160	180	12,5	183	14,4
Mezőcsáti Kirendeltség	16	650	701	7,8	704	8,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	506	32 339	33 117	2,4	32 837	1,5
Egri Kirendeltség és Szolgáltató Központ	65	7 417	7 569	2,0	7 576	2,1
Gyöngyösi Kirendeltség	52	7 354	7 532	2,4	7 645	4,0
Hatvani Kirendeltség	54	2 364	2 423	2,5	2 408	1,9
Hevesi Kirendeltség	46	1 796	1 857	3,4	1 754	-2,3
Füzesabonyi Kirendeltség	27	1 514	1 537	1,5	1 529	1,0
Pétervásári Kirendeltség	13	383	403	5,2	396	3,4
Heves	257	20 828	21 321	2,4	21 308	2,3
Salgótarjáni Kirendeltség és Szolgáltató Központ	47	5 999	5 984	-0,3	6 054	0,9
Balassagyarmati Kirendeltség	62	3 624	3 722	2,7	3 757	3,7
Pásztói Kirendeltség	20	1 071	1 107	3,4	1 103	3,0
Szécsényi Kirendeltség	28	689	721	4,6	726	5,4
Bátonyterenyei Kirendeltség	26	1 627	1 630	0,2	1 647	1,2
Rétságai Kirendeltség	24	1 523	1 566	2,8	1 622	6,5
Nógrád	207	14 533	14 730	1,4	14 909	2,6
Észak-Magyarország	970	67 700	69 168	2,2	69 054	2,0
Országos	6 982	544 779	558 803	2,6	552 356	1,4

Összesített kimutatás a várható létszámalakulás tendenciáiról az észak-magyarországi régióban, a 2010 áprilisában adott munkáltatói előrejelzések alapján

Megnevezés	válaszadók száma (db)	jelenlegi létszám (fő)	+3 hó múlva várható létszám (fő)	változás +3 hónap múlva (%)	+12 hó múlva várható létszám (fő)	változás +12 hónap múlva (%)
Mikrovállalkozás	264	1 326	1 659	25,1	1 695	27,8
Kisvállalkozás	402	9 668	10 085	4,3	9 969	3,1
Középvállalkozás	253	27 833	28 427	2,1	28 283	1,6
Nagyvállalkozás	51	28 873	28 997	0,4	29 107	0,8
Összesen	970	67 700	69 168	2,2	69 054	2,0
mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	92	4 885	5 072	3,8	5 026	2,9
egyéb ásványbányászat	8	261	286	9,6	287	10,0
élelmiszer, ital, dohány gyártása	73	3 342	3 450	3,2	3 384	1,3
textília, textiláru gyártása	24	1 048	1 143	9,1	1 143	9,1
bőr, bőrtermékek, lábbeli gyártása	4	329	389	18,2	388	17,9
fafeldolgozás	18	221	262	18,6	256	15,8
papírgyártás, kiadói nyomdai tevékenység	14	742	728	-1,9	735	-0,9
vegyi anyag, termékek gyártása	8	1 718	1 727	0,5	1 754	2,1
gumi műanyag termékek gyártása	23	1 781	1 838	3,2	1 836	3,1
nemfém ásványi termékek gyártása	17	1 161	1 193	2,8	1 184	2,0
fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	70	5 295	5 472	3,3	5 589	5,6
gép berendezés gyártása	24	2 584	2 603	0,7	2 630	1,8
villamosgép, műszer gyártása	29	5 336	5 467	2,5	5 564	4,3
járműgyártás	5	892	899	0,8	950	6,5
máshova nem sorolt feldolgozóipar	21	1 575	1 592	1,1	1 683	6,9
villamos energia, gáz és vízellátás	13	4 046	4 072	0,6	4 087	1,0
építőipar	73	1 842	1 916	4,0	1 919	4,2
kereskedelem, javítás	174	5 677	5 827	2,6	5 826	2,6
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	45	1 075	1 158	7,7	1 191	10,8
szállítás, raktározás, posta, távközlés	30	6 002	6 116	1,9	6 154	2,5
pénzügyi közvetítés	9	451	450	-0,2	454	0,7
ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás	59	1 669	1 815	8,7	1 747	4,7
közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás	43	3 082	3 212	4,2	2 897	-6,0
oktatás	23	3 061	3 041	-0,7	3 062	0,0
egészségügyi, szociális ellátás	37	6 656	6 687	0,5	6 700	0,7
egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	34	2 969	2 753	-7,3	2 608	-12,2
Összesen	970	67 700	69 168	2,2	69 054	2,0

Létszám felvételi-leépítési szándékok 2010. II. negyedév folyamán az észak-magyarországi régióban

Megnevezés	Észak-Magyarország		
	belépő fő	kilépő fő	egyenleg
egyszerű szolgált. jellegű foglalkozások	1 181	-882	299
vas- és fémipari foglalkozások	345	-113	232
feldolgozóipari gépek kezelői	295	-105	190
mobil gépek kezelői	223	-90	133
könnyűipari foglalkozások	155	-33	122
kereskedelmi, vendéglátó-ipari foglalkozások	145	-36	109
építőipari foglalkozások	104	-31	73
élelmiszeripari foglalkozások	77	-12	65
mezőgazdasági foglalkozások	67	-13	54
technikusok és hasonló műszaki foglalkozások	35	-10	25
műszaki és természettudományi foglalkozások	30	-5	25
nem anyagi jellegű szolgáltatási foglalkozások	46	-22	24
irodai jellegű foglalkozások	37	-13	24
háziipari, vegyesipari és raktározási foglalkozások	31	-12	19
gazdasági, pénzügyi és ügyintézők	41	-23	18
erdő- és vadgazdálkodási foglalkozások	25	-10	15
üzemeltetési (üzemeltetési) jellegű foglalkozások	17	-4	13
gazdasági, jogi és társadalomtudományi foglalkozások	19	-7	12
egyéb helyhez kötött gépek kezelői	19	-10	9
egyszerű mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	11	-2	9
egészségügyi - egyetemi, főiskolai. képzettséghez kapcsolódó foglalkozások	10	-2	8
egészségügyi foglalkozások	15	-9	6
szociális és munkaerő-piaci szolgáltatási foglalkozások	11	-6	5
egyéb ügyintézők	6	-1	5
egyéb magasán képzett ügyintézők	11	-7	4
közlekedési, postai és hírközlési foglalkozások	4	-2	2
kulturális, sport, művészeti, vallási - felsőfokú képzettséghez kapcsolódó foglalkozások	3	-1	2
szociális - egyetemi, főiskolai. képzettséghez kapcsolódó- foglalkozások	2	0	2
gazdasági, költségvetési ki- és bevezetők vezetői	3	-2	1
növényvédelmi, növény-egészségügyi és talajvédelmi foglalkozások	1	0	1
pedagógus foglalkozások	4	-5	-1
gazdasági, költségvetési szervezetek vezetői	29	-33	-4
szakképzett pedagógusok	17	-50	-33
FEOR szerint összesen	3 019	-1 551	1 468